

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marcely Kučerové a soudců Mgr. RNDr. Jany Zaoralové a JUDr. Jana Pavlíčka ve věci

žalobce: **S. B.**, narozený dne xxx, státní občan Ukrajiny
bytem xxx, xxx

proti

žalované: **Česká republika - Ministerstvo spravedlnosti**, IČO 00025429
sídlem Vyšehradská 427/16, 128 10 Praha 2

o nemajetkovou újmu ve výši 250.000 Kč s příslušenstvím, k odvolání žalobce proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 30. září 2019, č. j. 25 C 172/2019-69,

takto:

- I. Rozsudek soudu I. stupně se **potvrzuje**.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem rozhodl soud I. stupně takto: Žaloba, aby žalovaná byla povinna zaplatit žalobci částku 250.000 Kč s úrokem z prodlení ve výši 9 % p. a. od 22. 7. 2018 do zaplacení, se zamítá (výrok I.). Žalobce je povinen zaplatit žalované náhradu nákladů řízení ve výši 300 Kč, a to do 3 dnů od právní moci rozsudku (výrok II.).
2. Z odůvodnění rozhodnutí vyplývá, že takto soud rozhodl o žalobě na zadostiučinění ve výši žalované částky odůvodněné tím, že usnesením o zahájení trestního stíhání Policií ČR, Krajským ředitelstvím policie hlavního města Prahy, ze dne 24. 6. 2016, č. j. KRPA-306669-414/TC-2014-000092, bylo proti žalobci zahájeno trestní stíhání pro podezření ze spáchání trestného činu – zločinu zkrácení daně, poplatku a povinné platby dle ust. § 240 odst. 1, 3

trestního zákoníku. Městský soud v Praze v řízení pod sp. zn. 40 T 1/2018 dne 2. 7. 2018 žalobce zprostil obžaloby; tento rozsudek nabyl právní moci 21. 7. 2018. O této skutečnosti se žalobce dozvěděl dne 7. 8. 2018, kdy byla na rozsudek vyznačena doložka právní moci. Ve věci tedy bylo vydáno nezákonné rozhodnutí. Žalobce tvrdil, že toto trestní stíhání vážným způsobem zasáhlo do jeho osobního života i života jeho rodiny, bylo pro něj traumatem. Doposud žalobce nebyl nikdy trestán. Byl nucen užívat uklidňující léky, včetně léků na spaní, měl psychické újmy. Měl obavy i o svoji rodinu, že ji jako podnikatel nedokáže finančně zabezpečit. Trestní stíhání trvalo po dobu dvou let.

3. Žalovaná s žalobou nesouhlasila s tím podstatným odůvodněním, že v daném případě sice došlo k vydání nezákonného rozhodnutí ve smyslu § 8 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb. (dále jen OdpŠk), nárok žalobce je však promlčený. Promlčecí doba začíná běžet dnem následujícím po dni, v němž zprošťující rozsudek nebo usnesení o zastavení trestního stíhání nabylo právní moci (viz rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 20. 6. 2012, sp. zn. 31 Cdo 619/2011, a ze dne 27. 12. 2012, sp. zn. 30 Cdo 962/2012). Předmětné trestní stíhání pravomocně skončilo dne 21. 7. 2018, od 22. 7. 2018 počala běžet šestiměsíční promlčecí lhůta, jejíž běh skončil dne 22. 1. 2019. Podání, kterým žalobce svůj nárok uplatnil u Ministerstva spravedlnosti, bylo doručeno dne 30. 1. 2019, tedy až po uplynutí promlčecí lhůty, ani následně podaná žaloba dne 29. 7. 2019 nemohla být tedy včasná. Žalovaná oponovala tvrzení žalobce, že se žalobce dozvěděl o zproštění obžaloby až dne 7. 8. 2018, kdy mu na rozsudku byla vyznačena právní moc. Žalobce o této skutečnosti věděl již dne 2. 7. 2018, kdy byl společně se svým obhájcem přítomen u Městského soudu v Praze, kde bylo vydáno zprošťující rozhodnutí. Pro počátek promlčecí lhůty je rozhodné, kdy toto zprošťující rozhodnutí nabylo právní moci.
4. Soud I. stupně rozhodl v řízení bez jednání, a to v souladu s postupem dle § 115a o. s. ř., když účastníci s rozhodnutím bez jednání souhlasili. Soud proto vycházel z obsahu spisu, a to rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 2. 7. 2018, sp. zn. 40 T 1/2018, z protokolu o hlavním líčení ze dne 2. 7. 2018, z žádosti žalobce o poskytnutí nemajetkové újmy a z podacího razítka žalované.
Svá zjištění posoudil ve smyslu § 7 odst. 1, § 8 odst. 1, § 32 odst. 3 OdpŠk. Poté uzavřel, že nárok žalobce důvodný není, neboť je promlčen. Rozsudkem ze dne 2. 7. 2018 byl žalobce zproštěn obžaloby, tento rozsudek nabyl právní moci dne 21. 7. 2018. Žalobce uplatnil nárok na náhradu nemajetkové újmy u žalované dne 30. 1. 2019. Počátek šestiměsíční subjektivní doby dle § 32 odst. 3 OdpŠk se odvíjí vědomosti poškozeného, že došlo k nemajetkové újmě, tedy kdy se dozvěděl, že v jeho poměrech nastaly nepříznivé důsledky, nikoliv od vědomosti o samotné okolnosti tento důsledek vyvolávající. Objektivní desetiletá doba pak počíná běžet od okamžiku této okolnosti právní skutečnosti, která je coby nezákonné rozhodnutí či nesprávný úřední postup pro vznik újmy vyvolávajícím činitelem. Vznikla-li nemajetková újma trestním stíháním, ačkoli trestní stíhání neskončilo pravomocným odsouzením, přiklání se judikatura dovolacího soudu k odsunu počátku běhu subjektivní promlčecí doby k okamžiku, kdy obviněnému bylo oznámeno rozhodnutí, jímž bylo trestní stíhání zastaveno, či byl obžaloby zproštěn. U nároků způsobených nezákonným rozhodnutím je počátek běhu subjektivní promlčecí doby stanoven v návaznosti na okamžik, kdy je zrušující rozhodnutí poškozenému doručeno, případně oznámeno vyhlášením. V daném případě je tímto okamžikem den 21. 7. 2018, kdy nabyl zprošťující rozsudek právní moci. Žalobce podal žádost o odškodnění u žalované až dne 30. 1. 2019, tedy po marném uplynutí lhůty k uplatnění nároku na náhradu nemajetkové újmy podle § 32 odst. 3 OdpŠk. S ohledem na promlčení nároku byla proto žaloba zamítnuta.
O nákladech řízení rozhodl soud dle § 142 odst. 1 o. s. ř. s tím, že žalovaná byla ve věci úspěšná a náklady jí vznikly za jeden úkon, za který jí náleží paušální náhrada nákladů dle § 151 odst. 3 o. s. ř.

5. Proti tomuto rozsudku podal včasné odvolání žalobce. V odvolání zejména namítal, že soud I. stupně nesprávně posoudil běh promlčecí lhůty. Nezpochybňoval, že zprošťující rozsudek u Městského soudu v Praze byl vydán dne 2. 7. 2018, přičemž nabytí právní moci dne 21. 7. 2018. Doložka nabytí právní moci rozsudku byla však žalobci vyznačena dne 7. 8. 2018, proto od tohoto dne mohla běžet promlčecí lhůta, neboť teprve vyznačením doložky právní moci se žalobce dozvěděl o tom, že rozsudek je pravomocný. Lhůta k uplatnění nároku u žalované tedy nemohla skončit dne 22. 1. 2019, jak žalovaná namítala. Dle žalobce mu tato lhůta běžela až od ukončení šestiměsíční lhůty počítané od vědomosti žalobce o tom, že je rozsudek v právní moci, tj. od 7. 8. 2019. Až tento den se žalobce dozvěděl, že se státní zástupce neodvolal, tedy že jeho rozsudek je pravomocný. Žalobce poukazoval na soudní praxi, kdy nabytí právní moci zaznamenává a vyznačuje vyšší soudní úřednice až po nějaké době po nabytí právní moci. Pokud je kompetentní osoba na dovolené či jinak zaneprázdněná, nemocná, pak nelze datum právní moci ani její vyznačení nikterak zjistit a je nutno počkat až na činnost této úřednice. Soud I. stupně určil začátek běhu promlčení ke dni právní moci rozsudku, toto však znamená, že žalobce je úmyslně krácen na svých právech, neboť se nikdy nemohl okolnost nabytí právní moci dozvědět ten den, který je jako den právní moci rozsudku následně ve věci vyznačen. Rozsudek je tak nesprávný. Žalobce navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil soudu I. stupně k dalšímu řízení.
6. Žalovaná se k odvolání žalobce nevyjádřila.
7. Odvolací soud přezkoumal napadený rozsudek včetně řízení, které jeho vydání předcházelo, dle § 212 a § 212a o. s. ř., aniž nařizoval jednání. Žalobce i žalovaná totiž s rozhodnutím bez nařízeného jednání souhlasili, přičemž namítán byl toliko nesprávný právní závěr soudu I. stupně (§ 214 odst. 3 o. s. ř.).
8. Soud I. stupně řádně zjistil skutkový stav věci, ostatně nedostatky ve skutkových zjištěních a závěrech nebyly odvolatelem ani namítány. Správně též posoudil vznesenou námitku promlčení, a to v intencích judikatury Nejvyššího soudu, dle níž „subjektivní promlčecí doba u nároku na náhradu škody způsobené trestním stíháním, které neskončilo odsuzujícím trestním rozhodnutím, počíná běžet od okamžiku, kdy obžalovanému (obviněnému) bylo oznámeno rozhodnutí, jímž byl zproštěn obžaloby, nebo jímž bylo trestní stíhání zastaveno; dozvěděl-li se však o vzniku škody později, počíná běžet subjektivní promlčecí doba okamžikem, kdy se o vzniku škody skutečně dozvěděl, a vázanost jejího počátku na doručení zrušovacího rozhodnutí (§ 32 odst. 1 věty druhé zákona č. 82/1998 Sb., ve znění pozdějších předpisů) se neuplatní“ (viz rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. 4. 2010, sp. zn. 25 Cdo 1029/2008). Z odůvodnění citované judikatury vyplývá, že pozdější vědomost poškozeného o vzniku škody může být založena na subjektivních důvodech, kdy škoda vznikla před doručením rozhodnutí, ale po určitou dobu o ní poškozený nevěděl, anebo na důvodech objektivních, kdy škoda vznikala i po doručení zrušovacího rozhodnutí. O takový případ se v dané věci ale nejedná, neboť žádnou novou škodu, o níž se žalobce jako poškozený dozvěděl teprve po doručení rozhodnutí, žalobce ani netvrdil. Názor žalované, že je třeba běh promlčecí lhůty odvíjet až od okamžiku, kdy si na rozhodnutí nechal vyznačit doložku právní moci, je tak nesprávný; naopak závěry soudu I. stupně o pozdním uplatnění nároku žalobce byly vysloveny v souladu s ustanovením § 32 odst. 3 OdpŠk.
9. Ze všech shora uvedených důvodů postupoval odvolací soud dle § 219 o. s. ř. a napadený rozsudek potvrdil, včetně správného výroku o nákladech řízení.

10. O nákladech odvolacího řízení bylo rozhodnuto dle § 142 odst. 1 a § 224 odst. 1 o. s. ř. za situace, kdy zcela úspěšné žalované v odvolacím řízení žádné náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat dovolání ve lhůtě dvou měsíců ode dne doručení písemného vyhotovení rozhodnutí k Nejvyššímu soudu České republiky v Brně prostřednictvím soudu I. stupně, za podmínek ust. § 237, § 239 a následujících o. s. ř.

Praha 5. února 2020

JUDr. Marcela Kučerová v. r.
předsedkyně senátu